

Irašydamas Lietuvį į SLA Atlieki Jam Didelį Patarnavimą

GERB. SLA VEIKĖJAU, JUSŲ TRYS NAUJI NARIAI PRIARTINS PRIE 1,000

VILNIUJE YRA DAUG RUSŲ KARIUOMENĖS

MUS PASIEKUSIOS ŽINIOS IS OKUOTOS LIETUVOS

Lietuvių santykiai su rusais kolonizatoriais yra šalti. Didelis butų trukumas. Miestų statyba yra menkos vertės. Valdžios pareigūnai nepalankiai atsiliepia apie Amerikos lietuvių ekskursijas. Vakarietiškos spaudos nėra. Komunistai — privileguotas luomas. Vilniaus gatvėse kartu vaikščioti gali nedaugiau kaip keturi asmenys. Sovietiniai laikraščiai rašo, kad Amerikoje mirštama badu. Ką sako Kipras Petrauskas apie išvykusius iš Lietuvos. Kapinėse Nepriklausomybės laikais statyti paminklai panaikinti. Šiaulių baldų fabriko gaminiai atiduodami "Vyresniajam broliui".

"Tėvynės" bendradarbis šio mis dienomis patyrė, jog Vilniuje rusai laiko stambių savo kariuomenės vienetų. Vilniuje, kur nuo seniau pristatyta daug kareivinių, yra pilna karių ir rusų kareiviai sudaro miesto gyventojų didelių procentą. Vasarą tų rusų kareivių Vilniuje lyg nematyti. Tai aiškinama tuo, kad kariuomenė esti pasiunčiama vasaros pratimams kitur. Rudenį atsilankę užsieniečiai pastebėjo, kad gatvėse, ypač savaitgalio metu, rusų kareivių tirštoka, ir jų uniformos įvairios. Nurodoma toks pavyzdys, butent, futbolo rungtynių stebėti į tikrai didelę Vilniaus sporto aikštę susirinkusių žiurovų bene gerą pusę sudaro kariai. Tom pat žiniomis, Vilniaus kariuomenės daliniuose esama ir truputis lietuvių.

Lietuviai rusų kolonizatorių atžilvgiu, esą, šaltoki, ir stengiamasi žmonėms iš Rusijos neskirti jokio dėmesio. Sportininkai iš Maskvos rungtynėse su lietuvių komandomis kiekvieną progą iš žiurovų susilaukia įžeidinėjimų bei kitų paniekimo ženklų. Tai lietuviui reta proga "nacionalizmui" parodyti.

Vilniaus gatvė lietuvių lengva atskirti. Mat, jie nešioja tautinio audimo kaklaraiščius. Atėjusiai rusai jų neturi.

Kunigų, vilkinčių sutanomis, gatvėje nematyti. Kunigai drabužiai viešumoje dėvėti valdžios uždrausta. Tačiau mums pasakojęs teigia, kad religinė nuotaika lietuvių tarpe toli gražu neištrinta. Musų pasakotojas, buvęs sporto rungtynėse, kur lemiamomis akimirkomis girdėjęs žiurovus šaukiant: "O, Jėzau Kristau, tie nevidonai veržiasi..."

Sv. Petro ir Povilo bažnyčia iš oro pusės ne kaip atrodanti, reikią remonto. Žinoma, vidaus išdabinimai, likę iš senovės, žavi kiekvieną net užklydusį. Rusų kareiviai bažnyčioje nenusiima kepurėlių, mat, taip "tinka" azijatams... Musų pasakotojo žiniomis, moksleiviams ruošiamos bažnyčiose ekskursijos, kur mokytojai "akivaizdžiai" mokiniams aiškina apie "tamsių" žmonių religinių prietarų vartojimo budus. Matęs, kaip jaunos mokinės bažnyčioje ėmė juoktis iš to, kaip žmonės atlieka išpažintį.

Vilniaus mieste matyti daug naujos statybos, tačiau ji toli gražu netokia, kaip raudoni

S. GEGUŽIO KALBA

SLA 1-SIOS APSKRITIES SUVAŽIAVIME

"Visų mūsų širdys yra kupinos džiaugsmo"

Gerbiamieji: Šiandien čia susirinkome išklausti valdybos pranešimų, svarstyti organizacijos reikalus, tuos reikalus, kurie dabar stovi prieš mūsų akis, o taip pat kartu prisiminti SLA praeitį ir nuveiktus jo didžius darbus.

Šiomet sukanka 75 metai nuo to laiko, kuomet Susivienijimas Liet. Amerikoje pradėjo kurtis. Pirmųjų Susivienijimo kūrėjų mūsų tarpe jau nėra, jie nuėjo ten, iš kur niekas nebegrįžta... Gi mes, mieli broliai ir seserys, kurie esam dar gyvi, apvaikščiodami tą didelę šventę — Deimantinį Jubiliejų arba 75 metų sukaktį, lenkiame galvas, prisimindami jų atliktus didžius darbus, kaip mūsų organizacijai, Amerikos lietuvių visuomenei, taip pat kartu ir visai mūsų tautai bei mūsų senai močiutei Lietuvai.

Pastaruoju laiku teko pastebėti spaudoje, kai kurių veikėjų pareikštą įdomumąsi apie SLA pradžią. Daugelis norėtų žinoti, kur ir kada Susivienijimas gimė. Man kitų žinių neturint, be SLA istorijos, galiu pakartoti tik tą, kas toje istorijoje yra užrašyta. Nors istorijoje yra minimi net keli susivienijimai, tačiau aš esu linkęs tikėti, kad pirmutinė mintis — kurti susivienijimą buvo pareikšta 1886 m. balandžio 17 d., "Lietuviškojo Balso" Draugijoje, įsteigta laikraščiu "Lietuviškajam Balsui" paremti, New Yorke. Tame susirinkime buvo pasakyta daug gražių kalbų nurodant, kad Amerikoje gyvenantiems lietuviams yra labai reikalingas susivienijimas. Nors tais laikais Amerikoje jau gyveno apie 50,000 lietuvių, bet draugijų buvo viso tik 9: Shenandoah, Pa. 4, New Yorke 3, Baltimorėje 1 ir Waterburyje 1, Conn.

Šis Lietuviškojo Balso draugijos susirinkimas išrinko komisią, kuri buvo įpareigota kreiptis į visas lietuviškas draugas ir "sukviesti visų draugijų bendrą seimą. Toks bendras seimas įvyko 1886 metų rugpj. 15 d., Shenandoah, Pa. Jame dalyvavo 11 delegatų: iš New Yorke atvyko Pijus Paseckas, Pranas Ramanauskas ir Jonas Šliupas. Iš Baltimorės — Obelaitis, iš Shenandoah — Jonas Matulevičius, Andrius Kapočius, Jonas Skritulskas, Stasys Miliauskas, Matas Andriukaitis ir Vincas Juodkojis. Iš Shamokin, Pa. — Bruožis.

Šiam seime buvo įsteigtas susivienijimas, pavadintas "Susivienijimas Visų Lietuvių Amerikoje". (Bus daugiau)

BALFO PARAMA

— Spalio mėn. Balfas išvežė V. Vokietijon 232,513 sv. įvairaus maisto ir 6,820 sv. drabužių.

SLA vice prez. S. Gegužis kalba SLA 1-mos apskr. suvažiavime

AMERIKA BUS PRIVERSTA ATNAUJINTI ATOMINIŲ GINKLŲ BANDYMUS

Komunistų suvažiavimas Maskvoje pasibaigęs. Stalino mumijos išmetimu iš Lenino mauzolėjaus

Prezidentas Kennedy spaudos atstovams, o taip pat ir Saugumo Tarybos posėdyje pabrėžė, jog teks iš naujo pradėti atominių ginklų bandymus ore. Taip daryti verčia Maskvos beatodairinis provokavimas laisvojo pasaulio, kas sukelia reikalingą atominių ginklų patobulinimo, kad galėtume pirmauti prieš sovietus. Prezidento žodžiais, Maskva stengiasi įbauginti pasaulį ir neatsižvelgdama į tą didžiulį pavojų, kurį sudaro jos dabartinė laikysena visai žmonijai, toliau vykdo savo atominius sprogdimus. Tai yra Maskvos šantažo veiksmas. Sovietų sprogdimai neabejotinai davė naujų patyrimų rusų mokslininkams ir karinių reikalų žinovams. Todėl Amerika yra verčiama atominių ginklų strityje neatsilikti ir taip pat siekti didesnės pažangos.

Amerika vis tik pirmąją pasaulyje ginklavimosi srityje

Prezidentas rado reikalingą nurodymą, jog branduolinių ginklų srityje Jungtinės Valstijos yra priekyje prieš sovietus. Bet šis pirmumas turi būti užtikrintas, štai kodėl greičiausiai atsiranda būtinumas daryti naujus bandymus. Kada bus pradėti tie nauji sprogdimai, prezidentas nenurodė, bet pastebėjo, jog bus laikomasi ypatingo atsargumo, kad radioaktyvumas būtų kiek įmanoma mažesnis ir nepavojingas.

Kongrese jau anksčiau buvo girdėti balsai, kad Jungtinės Valstijos privalančios vėl pradėti atominių ginklų bandymus, o dabartinis prezidento Kennedy paraiškimas galutinai šį klausimą patvirtina. Nors atsiranda ir tokių sluoksnių, kurie siūnčia į Washingtoną delegacijas ir rašo peticijas prezidentui, reikalaujanti sustabdyti atominių ginklavimąsi.

Stalino mumija paniekinta ir išmesta iš Lenino mauzolėjaus

Sovietų komunistinės partijos suvažiavimas, nors pradžioje buvo planuotas naujos programos svarstymui, bet tikrumoje pavirto, pagal N. Chruščevą norą, vadinamos antipartinės grupės iškoneviku ir galutinai Stalino paniekimu. Jeigu dabartinis Rusijos diktatorius praeit

VERTA PASIAUKOTI GARBINGAM DARBUI

Ne kartą jau buvo pasakyta, kad Amerikos lietuvių vienas didžiųjų laimėjimų ir pasiekimų, tai sukurimas ir išugdytas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Net buvo pabrėžiama, kad mūsų Susivienijimas tai lietuvių respublika šioje šalyje. Tokios didelės reikšmės teikiama šiai broliškai organizacijai.

Šie reikšmingi žodžiai skamba kilniai ir pilnu pagrindu. Nes mūsų Susivienijimas tikrai turi brangias savybes, kurios suteikia organizacijai tokius taurius pažymius ir užsitarnauja visuotinos pagarbos. Plačiausioji lietuvių visuomenė pakankamai supranta mūsų Susivienijimo darbų reikšmę. Ar tokia organizacija, kaip mūsų Susivienijimas gali turėti sau priešų. Normaliai galvojant, tokių negali būti. Nes mūsų organizacijos pagrindinis uždavinys teikti visiems geros valios lietuviams pagalbą ir atlikti kilnų darbą brolių lietuvių naudai.

VIENTAJANTI LIETUVIUS JEGA

Mūsų Susivienijimui priklauso įvairių srovių žmonės, jie čia jaučiasi vienodai gražiai priimti ir įvertinami, neatsižvelgiant į jų skirtingas pažiūras bei įsitikinimus. Tik tokia organizacija gali sujungti visus lietuvius ir paskatinti bendram darbui fraternaliniais pagrindais. Tai svarbiausias Susivienijimo nuopelnas. Mūsų veikimas giliai prasmingas ir artimas kiekvienam patriotui lietuviui. Jeigu čia mes matome daugelį organizacijų, kurios rūpinasi savo srovės, savo pažiūrų artimais žmonėmis, tai Susivienijimui rupi visi lietuviai ir jis pasiryžęs tarnauti bendriems mūsų tautos reikalsams.

DIDŽIOJI PAREIGA DIRBTI SUSIVIENIJIMUI

Susivienijime auklėjamas tautinis solidarumas ir skatinamas svietimos nuomonės gerbimas, kas sudaro pagrindą įtraukti į darbą visus aktyviuosius mūsų veikėjus.

Štai kodėl yra ypatingai svarbus mūsų darbas ir štai kodėl verta pasiaukoti Susivienijimo tarnybai, nes tai yra viena svarbiausių kiekvieno sąmoningo lietuvių - veikėjo pareigų.

Šias idėjas turėdami mintyse tačiau dirbkime praktiškai, mums gražių žodžių nepakanka. Mes turime dabar nepaprastai svarbos naujų narių prirašymo vąj. Padarykim ji sekmingą, gaukim numatytą TUKSTANTŲ naujų narių ir tada pasijusime, kad atlikom didelę pareigą savo organizacijai ir visai lietuvių visuomenei.

SLA KUOPŲ VALDYBŲ DEMESIUI

Susivienijimo 50 Seimo nutarimu, Pildomosios Tarybos nominacijos turi būti atliktos per vieną mėnesį. Tas mėnuo yra gruodis-Deceber. Todėl kiekviena kuopa yra prašoma kviesti gruodžio-Deceber mėnesį narių susirinkimą ir jame įvykdyti nominacijas.

SLA veikėjai pasisako už planą gauti 1,000 naujų narių

SLA veikėjai ir organizatoriai atsiliepia į musų anketą dėl 1,000 naujų narių artimiausiu laiku prirašymo. Buvo pateikti šie trys klausimai:

1) Ar jūs asmeniškai pritariate pažymėtu būdu gauti 1,000 naujų narių?
2) Ar asmeniškai manot prisidėti prie šio plano vykdymo?
3) Ar turit papildomus pasiūlymus, kurie pagelbėtų naujus narius gauti?

Vėl gauti tokie atsakymai:

Mrs. M. Miščikienė, Cleveland, Ohio.

1) Pritariu.
2) Kiek laikas ir aplinkybės leis mėginsiu būtinai išpildyti pageidavimą.

3) SLA turi daugiau suinteresuoti jaunimą savo darbais. Reikia skelbti jaunimo varžybas, konkursus, reikia šaukti jaunimo pasitarimus, o SLA seimo metu atskirą jaunimo konferenciją.

Mr. A. G. Orantas, Waterbury, Conn.

1) Pritariu.
2) Žinoma.
3) Pakankamai garsinami vąjaus reikalai SLA narių tarpe, bet svarbiau pasiekti tuos, kurie dar nepriklauso Susivienijimui.
Albinas S. Trečiokas, Newark, N. J.

1) Jeigu aš teisingai jus suprantu, tai tokiu būdu jūs norit pažadint veikti ir tuos, kurie buvo apsnudę. Jeigu taip, tai sveikinu ir pritariu.
2) Su šituo vąjumi sutiksim ir pasveikinsim kitais metais įvykstantį SLA Seimą, kuris bus bene pirmą kartą pas mus, Newark, N. J. Tad, žinoma, aš pats, o kartu ir kiti mano kaimynai kiek tik galėdami dirbsime šiam vąjui.
3) Kas gražiai kalba—malonu klausyti, o kas gražiai dirba, tai jau esti naudinga. Kalbėjom pakankamai. Pradėkim dirbti rimtai ir atsidėję šiam vąjui.
(Bus daugiau)

ATVYKSTA ADENAUER

— Po to, kai Vak. Vokietijos kancleris Adenaueris sudarys naują vyriausybę manoma, jog lapkričio pradžioje jis atvyks į Washingtoną pasitarimams.

NERAMUMAI PARYŽIUJE

— Prancuzijoj nėra ramu, vyksta demonstracijos ir streikai. Saugumo policija nusistačiusi iš Prancuzijos teritorijos išsiųsti apie tukstantį Algerijos nacionalistų, su kuriais jau buvo ginkluotų susidurimų Paryžiuje.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance
of America

BERTHA PIVARONAS
Manager

Redakcinė Komisija:

Pirmininkas —
ANTANAS SODAITIS
Nariai —
JUOZAS PETRENAS
KUNIGAS PETRAS DAGYS

Yearly Subscription Rates:

In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

307 West 30th Street
New York 1, N. Y.

Tel. Lackawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubus
raštai redakcijai reikia siųsti ne-
vėlu, kaip prieš savaitę, laikraš-
čio numerio išėjimą.

Keičiančią adresą, būtina pranešti
senasis adresas ir nurodyti naujo
adreso pašto zonos numerį.

MUSŲ REIKALAI

PASIŪSTA NOMINACIJŲ MEDŽIAGA

SLA sekretorė B. Pivaro
nienė šiomis dienomis išsiun-
tinėja visoms Susivienijimo
kuopoms reikalingą medžiagą
Pild. Tarybos nominacijoms
atlikti. Laiškai pasiūsty finan-
sų sekretorių adresais. Siun-
čiamą medžiagą sudaro:

1. SLA Pild. Tarybos ofi-
cialus pranešimas, kuriuo nu-
rodoma nominacijų laikas,
tvarka, kuopų valdybų ir sek-
retorių pareigos atliekant no-
minacijas.

2. Sekretorės laiškas apie
siunčiamą medžiagą su paaiš-
kinimais.

3. Nominacijų pasekmių ra-
porto dvi blankos. Jos turi
būti surašytos tame pačiame
susirinkime nominacijoms pa-
siųstus. Viena kopija tuoj
siunčiama Susivienijimui, ki-
ta kopija paliekama kuopos
bylose.

4. Balotai nominacijoms at-
likti. Jų kiekvienai kuopai pa-
siūsta tiek, kiek kuopa turi
narių su nominacijų teise.

5. Taip pat pasiūsta vokas,
kuriuo reikia gražinti užpil-
dytą nominacijų raportą ir
balotus.

Jei kuri kuopa šios pasiū-
stos medžiagos dėl kurių nors
prižasčių negautų, yra pra-
šoma tuoj pranešti šiuo adre-
su:

Lithuanian Alliance of
America
307 W. 30th St.,
New York 1, N. Y.

Negavusiems tuoj bus visa
medžiaga pasiūsta papildomai

NOMINACIJOMS SKIRIA- MAS TIK VIENAS MĖNUO

Nors tuo reikalu jau buvo
rašyta, bet šia proga vėl pri-
mename, kad nominacijoms
yra skirtas tik vienas mėnuo,
kuriuo yra Gruodis-December.
Šis vienas mėnuo nominaci-
joms atlikti yra paskirtas
SLA 50 seimo nutarimu. Tad
visos kuopų valdybos yra
prašomos tuo mėnesio eigoje
kvieisti narių susirinkimus.
Kad nei vienas narys nebūtų
pamirštas, juos į susirinkimą
reikia kvieisti pasiūdiant pa-
tu raštišką pranešimą, kartu
nurodant, jog šaukiamajame
susirinkime bus atliekamos
nominacijos.

Kiekvienas pasistenkim at-
silankyti į gruodžio mėnesio
kuopos susirinkimą ir jame
atlikti nominacine pareigą.
Parodykim didesnį domėjimą-
si privilegijoms, kurias na-
riams duoda mūsų organizaci-
jos konstitucija.

DR. JONAS ŠLIUPAS

SAVO GYVENIMO SAULELEIDYJE

Siemet suėjo 100 metų nuo
Dr. Jono Šliupo gimimo ir
šia proga mūsų periodinėje
spaudoje buvo nemažai rašo-
ma. Kadangi man irgi yra
tekę Dr. Šliupą iš arčiau pa-
žinti, tai noriu kai ką papildy-
ti, o kai ką ir patikslinti.

Dr. Šliupą pirmą kartą su-
spazinau Dr. Liudo Vainio
svirnyje Palangoje, kur kny-
gose paskendęs, gyveno vidu-
rinės mokyklos direktorius
Matas Untulis.

Palangoje Dr. Šliupas ėmė
lankytis vis dažniau ir nu-
sprendė čia praleisti savo am-
žiaus galą. Pardavęs nuosa-
vybes kitur, jis Palangoje,
Vytauto gatvėje, netoli Biru-
tės miško, nusipirko kuk-
lius, bet gražius namelius ir,
kad nebūtų žiopiama kalbų,
nuvykęs pas vieną savo seną
draugą, kurs buvo R. katali-
kų parapijos klebonu Eržvil-
ke, vedė palangiškę mergaitę
Grasildą Grauslaitę. Dideliam
jo ir žmonos džiaugsmui,
1930 m. spalio 24 d. susilau-
kia suneio Vytuko.

Vienam savaitrašty skai-
čiau, kad Dr. Šliupas buvęs
Palangos valsč. viršaičiu. Tai
netiesa. Veik visą Lietuvos
nepriklausomybės laikotarpį
Palangos valsč. viršaičiu bu-
vo Feliksas Paulauskas. Dr.
Šliupas daug metų buvo Pa-
langos burmistras ir išrupino
Palangai miesto teises.

Iš Palangos Dr. Šliupas 2
kartus lankėsi JAV. 1936 m.,
kada jis įvairių JAV lietuvių
organizacijų ir asmenų buvo
pagerbtas jo 75 metų amžiaus
eukakties proga. Antrą kartą
jis buvo JAV 1939 m. ir jam
belankant tarptautinę parodą
New Yorke, Hitleris puolė
Lenkiją. Kilus karui, Dr. Šliu-
pas skubiai grįžo į Palangą,
nors Amerikoje gyvena jo
draugai norėjo atkalbėti nuo
vykimo karo metu į Lietuvą.
Ragino pasilikti, bet Dr. Šliu-
pas sakė, kad reikia grįžti į
savo kraštą ir dirbti, nes Pir-
mojo karo metu atgavome
nepriklausomybę, o dabar gal
atgausime ir Vilnių ir Kara-
liaučius.

1940 m., okupavus Lietu-
vą raudonajai armijai, Dr. J.
Šliupas buvo iškviestas į Kau-
ną ir jam buvo siūlytos aukš-
tos valdžios pareigos, bet jis
griežtai atsisakė bendradar-
biauti su Lietuvos okupantais.
1941 m. birželio mėn. raudono-
sius Lietuvos okupantus pa-
keitė ruzdžiai. Dr. Šliupas grį-
žo į burmistro pareigas, bet
neilgam. Jis labai piktingai
geštapo įgalotinio Kretingoj,
kuriai priklausė ir Palanga,
Jakio ir kitų kruvinais veiks-
mais, kurie dabar už tas
žmogžudystes Ulm, a. Donau
— Vakarų Vokietijoje, teismo
nubausiti. Begelbėdamas lie-
tuvius ir žydus nuo sušaudy-
mo ir pats kuriam laikui bu-
vo kaliniu. Palangiškiai tuoj
sudarė delegaciją Dr. Šliupui
gelbėti. Iš mirties išgelbėjo,
bet Dr. J. Šliupui burmistras-
ti jau nebeteko. Tačiau jis
slapta, kiek galėdamas, žy-
dams padėjo ir juos šelpė ma-
terialiai.

Dr. Šliupas Lietuvos likimu
labai sielodavosi. Vyko į Kau-
ną pas gen. Kubiliuną. Kėlė
mintį sudaryti komisiją, kuri
būtų priimta paties Hitlerio
ir Lietuvai laisvę atstatyti.
1944 m. vasarą, vokiečių
frontui iš rytų vis slenkant į
vakarus, buvo daroma pastan-
gos, kaip nors raudonosios ar-
mijos žygiavimui sulaukyti.
Vyrai šiam darbiui buvo ima-
mi iš gatvių, bažnyčių, namų
ir siunčiami į frontą apkas-
kasti ir kitokių įtvirtinimų
daryti. Dr. Šliupas, kaip be-
išmanydamas, gelbėjo vyrus
iš šio pavojaus. Įtvirtinimams
ir apkasams vokiečiai ėmė
kirsti apie Birutės kalną au-
gusias didingas pušis. Dr. J.

Šliupas verdamas vaikščiojo
pas vokiečius ir prašinėjo,
kad nenaikintų lietuvių tautos
šventovės.

Raudonajam aziatų tvanui
iš rytų užliejant Lietuvą an-
trą kart, Dr. Šliupas su šeima
1944 m. spalio 1 d. apleidžia
Palangos savo namelius ir iš-
spalio 4 d. iš Kretingos trau-
kinio išvyksta Vokietijon.
Važiuoja į Vieną, paskui į
Bregensą. Lietuvių komiteto
iškvietas Dr. Šliupas 1944
m. lapkričio pradžioje atvyko
į Berlyną, kur jis turėjo pa-
sakyti per radiją kalbą į A-
merikos lietuvius. Tačiau ne-
spėjo, nes užgeso tauraus lie-
tuvio gyvybė.

Dr. J. Šliupas buvo gimęs
pačiame gražiausiame metų
laike, su pirmaisiais žibuoklių
žiedais, 1861 metais kovo 8
d. (pagal seną rusų kalendo-
rių vasario 23 d.). Mirė 1944
m. lapkričio 6 d., kai šalnos
pakirsti krenta paskutinieji
medžių lapai.

Paskutiniams savo gyven-
imo metais Palangoje, Dr. J.
Šliupas labai daug rašė. Pas
sų yra rankraščiai jo pa-
ras, o autobiografijos. 1944
m. iš anglų kalbos išvertė
"Atomai veiksmuose" ir para-
šė tyrinėjimus apie Lietuvos

senovę. Šie rankraščiai yra
taip pat pas sunų.

Su ponu Grasilda Grauslai-
te - Šliupiene man teko susi-
pažinti Palangoje prieš 40
metų. Kartu augome ir dirbo-
me visuomeninį darbą.

Dabar Gr. Šliupienė gyve-
na pas sunų Vytuką, kurs,
aišku, jau visas Vytautas ir
inžinierius, savo darbovietėje
turis gerą vardą ir pasitikėji-
mą. Jis firmos jau buvo iš-
siųstas dviems metams į Af-
riką, o netrukus numatomas
į Aziją. Studijuodamas inž.
Vytautas Šliupas buvo aktin-
gas skautas Yra vedęs Van-
dą Fabijonavičiūtę ir augina
sūnų Kęstutį, gimusį 1957
 metais.

J. Paulauskas.

PATIKSLINIMAS

Tėvynės 42 nr. V. Stako
straipsnyje "Skyriau meilę
Lietuvai ir lietuviams" vieton
"Dr. Jonas Šliupas buvo pasi-
renkęs ardyti santykius tarp
Rusijos ir Vokietijos", turi
būti šis sakiny: Mat, sulig
Vokietijos tuometinių įstaty-
mų Rusijos valdžia Vokietijoj
neturėjo galios ką nors į sa-
vo nagus pagriebti ir pančius
ant rankų užverti. Taigi, nors
savo pramanytos propagan-
dos keliu Rusija pynė pinkles,
kad dr. Jonas Šliupas buvo
pasirėngęs ardyti santykius
tarp Rusijos ir Vokietijos.

S. L. A. Kuopų Veikla

New Britain, Conn.

Zengiant į antruosius metus

New Britain lietuviai yra
įsteigę senų klubą, kurs jau
gyvuoja antri metai. Jo tiks-
las — bent vieną kartą sa-
vaitėje susirinkti bendrai pa-
leisti laiką. Prieš metus susi-
rinko 22 draugai ir visi vien-
balsiai nutarė, kad toks klub-
as reikalingas. Buvo išrink-
ta laikina valdyba. Klubui
duotas vardas "Lietuvių auk-
sinio jubiliejaus senų metų
amžiaus vyrų klubas". prisi-
rašė 19 draugų, užsimokėda-
mi duokles.

Slinko savaitės, mėnesiai ir
štai jau metai praėjo nuo
klubo įsikurimo. Nuo 19 na-
rių, kurie padarė pradžią, da-
bar jau mes minimi metinė
sukaktį su 76 nariais.

New Britaino lietuvių senų
metų vyrų klubas vadovauja
si demokratiškais pagrindais.
Nežiūrint, kokių pažiūrų bei
įsitikinimų esama, visiems
šame klube yra vietos. Visi
sugyvename draugiškai. Turime
kas penktadienį savo su-
sirinkimus popiečiaus. Sergant
klubo nariui, namie ar ligoni-
nėje, jį lankome. Mirus —
lankomės jo šeimenoje ir,
esant reikalui, parupiname
grabnesius.

Iki šiol tik vyrai priklausė
senų klubui. Bet dabar jau ir
moterys sukurto organizuotis
ir jungtis kartu su vyrais į
vieną ir tą patį klubą. Spalio
mėnesį jos padarė staigmeną,
nes iškarto prisirašė net 17
moterų.

Pranas Naunčikas.

Lowell, Mass.

J. Tumavičienės žodis per radiją

Ruošiantis SLA Antrosios
Apskrities suvažiavimui, ku-
ris įvyko spalio 29 d., Lowell,
Mass., Susivienijimo centrinė
organizatorė J. M. Tumaviči-
nė tarė žodį per Laisvės Var-
po radiją. Kviesdama gausiai
dalyvauti suvažiavime, J. M.
Tumavičienė, tarp kitko, pa-
reikšė: Šiais organizacijos
SLA deimantiniais metais,
mes kviečiame lietuvių į Su-
sivienijimą, kuris duoda gerą
atpildą ir yra turtingiausia
lietuvių organizacija. Ją
valdo patys nariai.

Mes gerai žinome, kad lie-
tuviai sukurė milijonus sve-
timom organizacijom, bet jos
visai nepaiso mūsų tautinių
reikalų ir iš jų nieko negau-
nam. O mūsų Susivienijimas
kiek aukoją tautos reikalams,
moksleiviams, skautams, naš-
lėms, našlaičiams; gelbsti vi-
siems į nelaimę patekusiems,
net duoda paskolas. Tat įsė-
kodami apdraudos, nepamirš-
kite, kad ją galite gauti ge-
riausiom sąlygom Susivieniji-
me Lietuvių Amerikoje.

Chicago, Illinois

Iš SLA 208 moterų kuopos veiklos

Po vasaros atostogų SLA
208 moterų kuopos narės grį-
žo veiklon su nauja energija.

Spalio 17 d. parengimas
praėjo su geru pasisekimu.
Kuopai liko \$171.46 pelno.
Tai įvyko dėka kuopos narių
dosumo dovanomis ir, žino-
ma, atsilankusiųjų palanku-
mo. Rengimo komisijos pirm.
Anna Yonaites ir jos pagalbi-
ninkė Virginia Shimkus nuo-
sirdžiai dėkoja visiems už
gražią programą.

Lapkričio 1 d. susirinkimas
buvo gan gausus. Atidarius
susirinkimą kuopos pirm. Ber-
nice Ambrose pirmiausia pa-
prašė visas atsistoti ir valan-
dėlės tyloje pagerbti atmintį
mūsų kuopos narės velionės
Sophie Barcus.

Kadangi kuopos finansų se-
kretorė Anna Jagiella važinė-
ja po Europą, tai jos vietą
laikina užima SLA išdininė
Nora Gugienė.

Narės labai apgailestauja,
kad kuopos ligonių lankytoja
narė Irene Brenner serga ir
visos palinkėjo jai greičiausiai
pasveikti ir grįžti kuopos
veiklon.

Šiame susirinkime buvo
renkama nauja kuopos valdy-
ba. Į ją buvo vienbalsiai iš-
rinktos: pirm. Bernice Amb-
rose, vicepirm. Helen Pace,
fin. sekr. Anna Jagiella, sekr.
Virginia Shimkus, išd. Dr.
Elizabeth Satkauskas, daktarė
Dr. Lydia Zaleska, išd.
gelbėjos: Florence Krauss ir
Bernice Brijunas; maršalka
Anna Yonaites. Ligonų lan-
kytoja Irene Brenner bei ra-
dio ir spaudos komisija —
Aldona Barcus-Daukus ir No-
ra Gugienė.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių vedą Sveikatos Komisija: MOTIEJUS NASVYTIS, M. D.,
VINCAS TERCIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

LYTINIŲ KLAUSIMU

DR. A. GRIGAITIS

(Tėsinys)

NAUJOS GYVYBĖS ATSIRADIMAS

Visi gyvi sutvėrimai — augmenys,
gyvuliai auga, vystosi ir dauginasi. Vi-
si organizmai susideda iš pavienių ląs-
telių: Paprasčiausią organizmą sudaro
viena, dvi ląstelės, kiti gi iš milijonų, o
pvz. žmogaus kūnas susideda iš mili-
ardų ląstelių. Pas aukštesnės klasės gy-
vyus atskiros ląstelių grupės sudaro or-
ganus, kurie atlieka tam tikrą funkciją.
Ląstelės pagrindinės dalys — protoplaz-
ma ir branduolys, kurs duoda naujai ląs-
telei pradžią, o protoplazma maišo at-
sargą. Svarbiausia kiekvieno gyvo su-
tvėrimo užduotis yra dauginimasis.
Gamtoje yra du būdai dauginimosi — ly-
tinis ir ne lytinis. Ne lytiniam daugini-
mosi procese dalyvauja tik vienas orga-
nizmas arba viena ląstelė. Pastarajam
atvejuje dauginimasis vyksta papras-
čiausiu būdu: ląstelė dalinasi į dvi savy-
stovias dalis, kurios subrendę vėl dali-
nasi ir tt.

Pas aukštos klasės gyvūnus ir pas
žmogų vyksta lytinis dauginimasis, ku-
riame dalyvauja dvi ląstelės, viena vy-
riška, kita moteriška. Vyriškos lyties
geminė ląstelė vadinasi sperma, arba
spermatozoidas, moters — kiaušinėlis.
Susijungus vyriškai ląstelei — sperma-
tozoidui su moteriška ląstele — kiaušinė-
liu įvyksta apvaisinimas, įvyksta
pradžią naujos gyvybės, o kaip Vydu-
nas labai gražiai lietuviškai šį veiksmą
pavadino — "naujas gyvybės įžiebi-
mas". Tai yra fiziologinis, gamtos ak-
tas, kurs vyksta visam pasauly kasdien
be galo. Tai vienas iš paskaitingiausių
ir gražiausių gamtos veiksmas. Tai nėra
"gėdos" aktas.

Vyro lyties organų svarbiausia da-
lis yra lytinės liaukos, kuriose nuolatos
gaminamos vyriškos lyties ląstelės sper-
matozoidai ir kurie sandeliuojami sėk-
lų puslėse. Iškarto išmetama virš 200
tūkstančių sėklių — spermatozoidų.
Gi lenktynėse moters lyties organuose
tik vienas pasiekia moters kiaušinėlių į
jį įsikimba ir apvaisina.

Subrendus ir persipildžius sėklių
sandeliui spermatozoida periodinai be
žmogaus valios išmetami laukan. Tai,

Labai malonu pastebėti,
kad valdyboje yra tiek daug
darbščių moterų iš jaunesnės
kartos.

Gruodžio mėn. susirinkimas
bus socialis — Kalėdoms pa-
minėti. Taip pat jame bus at-
liktos kandidatų nominacijos
į Pild. Tarybą. Pageidaujama,
kad kuodaugiausia narių daly-
vautų gruodžio mėn. susirin-
kime, kuris įvyks Dariaus-
Girėno svetainėje, gruodžio 5.

Kadangi kuopos ilgametė
darbuotoja, per 45 metus ei-
nanti įvairias pareigas kuopos
valdyboje Dr. E. Satkaus-
kas, minėjo savo gimtadienio
sukaktį lapkr. 4 d., tai narės
sveikino ją su daina, linkėda-
mos ilgiausių metų.

Po susirinkimo buvo vaišės
ir kortų lošimas. Vaisių šei-
mininkės buvo narės Antoi-
nette Kazy ir jos gabi dukra
Evelyn Norbut. Jos ne tik vai-
šino, bet ir apdovanojo visas
dalyves gražiomis dovanėlė-
mis.

Narė.

Jūsų trys nauji nariai, ka-
dangi Jūs veikiat kartu su vi-
sais SLA veikėjais, duos Su-
sivienijimui 1,000 naujų na-
rių. Atlikt savo pareigą.

kaip sakiau, įvyksta miego metu ir va-
dinasi poliucijos. Dorovingas jaunuolis
pirmoms poliucijoms įvykus, gali būti
nustebintas arba net išgąsdintas. Tėvo
pareiga sumai tą įvykį tinkamai paaiš-
kinti.

Moters lyties organų svarbiausia
dalis yra dėty — kiaušydės, kuriose
gaminama kiaušinėlis — moteriškos ly-
ties ląstelė. Nuo subrendimo iki kli-
makterijos moters kiaušydės pagamina
400 - 500 kiaušinėlių — lytinių moters
ląstelių, kiaušinėlių žinduolių — bangi-
nių, pelių, moters yra veik vienodo di-
dumo. 2 milijonai tokių kiaušinėlių su-
darytų apie vieną valgomą šaukštą. Pirmo-
joji menstruacija supuola su pirmojo
kiaušinėlio subrendimu. Dabar praside-
da pas moteris svarbi lytinė fiziologija.
Menstruacijos pas moteris prasideda
13-15 metų amžiuje, žiurint klimatinį,
organizmo ypatybių, geografinės padė-
ties. Pirmoji menstruacija dažnai vei-
kia mergaitės psichiką. Todėl motinės
pareiga paaiškinti dukrelei apie mėne-
sinių pasirodymą, duoti nurodymus,
kaip elgtis jų metu. Paaiškinti, jog
menstruacijos yra normalus fiziologinis
reiškinys, bet reikalauja tam tikrų hi-
gienos taisyklių prisilaikyti. Pirmiau-
sia lytinių organų švara. Mėnesinių me-
tu negali būti lytinių sąrykių. Mozė už
tai net mirtin baudavo savo žydus. Mė-
nesinių metu nevertoti alkoholio, aštrių
prieskonių — pipirų, acto, muštardos.
Salinti vidurių užkietėjimą. Mėnesinių
metu galima dirbti įprastą darbą, bet
vengti sunkaus fizinio darbo, sunkaus
kelimo, didelio pavargimo net ir protin-
io.

Moters kiaušinėlis — lytinė ląstelė
iš kiaušydės pasirodo kartą į mėnesį.
Spermatozoidai gi gaminami vyro lyti-
nėje liaukose kasdien dideliuose kiekiuo-
se ir patys gali judėti. Gi motinos kiau-
šinėlis — ląstelė pati judėti negali. Ji
keliauja iš kiaušydės (dėčių) į gimdą
padedant raumenims, gleivinės plauke-
liams, skysčiui, kur atsiranda kiaušydė-
je. Moters ląstelė keliauja taip vadin-
ama Falopijų kanalu kol pasiekia gimdą.
Gimdoje įvyksta susitikimas moteriškos
ląstelės su spermatozoidu, įvyksta apsi-
vaisinimas. Moters kiaušinėlis savyje tu-
ri ne tik gyvybės pradus, bet ir medžia-
gą, reikalingą mitybai grūdėlių, kol ge-
malas pradės gauti maistą iš motinos
kraujo.

(Bus daugiau)

SLA ORGANIZATORIAI

Vajaus stiprinimui ir narių patogumui spausdiname orga-
nizatorių sąrašą valstijų alfabeto tvarka.
Jums padės mūsų veiklos organizatoriai, kad iki Naujų
Metų SLA gautų 1,000 naujų narių.

NEW YORK VALST.

MIDDLE VILLAGE, N. Y.

368 kp. Romas Kezys, 62-15 89th Place, Middle Village 79, N. Y.

RICHMOND HILL, N. Y.

377 kp. A. Vakselis, 112-09 95th Avenue, Richmond Hill 19, N. Y.

PENNSYLVANIJOS VALST

ALBUQUERQUE, PA.

235 kp. J. Plečkaitis, 217 Highland Avenue

ASHLAND, PA.

259 kp. T. Terleckas, 2023 Centre Street

EASTON, PA.

342 kp. A. Kazianas, 334 N. 12th Street

ERIE, PA.

216 kp. A. Matulevich, 330 Parade Street

JANNETTE, PA.

56 kp. E. Lazauskas, Box 21, Wayne Avenue

LEECHBURG, PA.

277 kp. J. Stankus, R. D. 2, Box 626

NEW KENSINGTON, PA.

192 kp. J. Sakalauskas, 416 Sloan Avenue

PITTSBURGH, PA.

7 kp. Nellie Bayoras, 160 Seneca Street

7 kp. M. Banellienė, 135 Lambert Street

203 kp. Julia Maccina, 466 So. Main Street

(Bus daugiau)

PROTOKOLAS

SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimo, įvykusio 1961 m., rugpjūčio 7-12 dienomis, SLA name, 128 Main St., Atlantic City, N. J.

(Tęsinys)

Adv. S. Bredes šiuo reikalu pateikė raštu raportą, kurį Pild. Taryba priėmė.

Apsvarčiusi klausimą Pild. Taryba įpareigojo prezidentą P. P. Dargį ir toliau šį reikalą tvarkyti, dedant pastangas, kad klausimas būtų išspręstas SLA kuopai ir visiems nariams kuo palankiausia prasme.

38. Adv. S. Bredes paaiškino, kad praeitas Pild. Tarybos suvažiavimas jam pavedė susipažinti su Stepas Matijošaitis, Cert. Nr. 68100 (SLA 322 kuopa) pomirtinės byla ir apie tai referuoti šiame suvažiavime.

Stepas Matijošaitis pomirtinės reikalu adv. S. Bredes pateikė raportą raštu.

Aptarus S. Matijošaitis pomirtinės išmokėjimo reikalą, N. Gugis įnešė, E. Mikužis parėmus, vienbalsiai nutarta pavesti Dr. S. Biežiui susisiekti su S. Matijošaitis pomirtinės pašalpgaviais ir susitarti dėl pomirtinės išmokėjimo, reikalo. Jei nenusisektų susitarti, tada S. Matijošaitis pomirtinės reikalą grąžinti dar kartą Pild. Tarybai svarstyti.

Prez. P. P. Dargis Pild. Tarybos suvažiavimo šeštą sesiją uždarė 1 val. po pietų pranešdamas, kad septintoji sesija prasidės 2 val. po pietų šioj pat vietoj.

SEPTINTOJI SESIJA

Prez. P. P. Dargis SLA Pild. Tarybos suvažiavimo septintą sesiją atidarė 1961 m. rugpjūčio-August 10 d., 2 val. po pietų, SLA name, 128 So. Maine Ave., Atlantic City, N. J.

Prez. P. Dargis paprašo SLA sekretorė B. Pivaronas atlikti Pild. Tarybos narių vardošaukį. Atlikus vardošaukį paaiškėjo, kad šiame posėdyje dalyvauja visi Pild. Tarybos nariai ir sudaro kvorumą:

P. P. Dargis, prezidentas,
S. Gegužis, vice prezidentas,
B. Pivaronas, sekretorė,
N. Gugis, išdinininkė,
E. Mikužis, išdo globėja,
Adv. S. Bredes, išdo globėjas,
Dr. S. Biežis, daktaras kvotėjas.

39. Prez. P. P. Dargis praneša, kad jo pakvietimu į Pild. Tarybos suvažiavimą yra atvykęs Tėvynės redaktorius M. L. Vasil. Prez. P. P. Dargis pasveikino atvykusį redaktorių, primindamas, kad jis SLA Centre išdirbo virš 40 metų, jų tarpe 14 metų kaip Tėvynės redaktorius.

Prez. P. P. Dargis paaiškino, kad praeitas Pild. Tarybos suvažiavimas pavedė jam ir sekretorei B. Pivaronas, pasitarus su redaktoriumi L. M. Vasil rūpintis SLA spaustuvės ir Tėvynės reikalais ir nusakė kas iki šiol yra atlikta.

Tėvynės redaktorius M. L. Vasil, pakviestas tarti žodį, pasisakė Tėvynės spaustuvės reikalu ir pareiškė keletą pageidavimų.

Apsvarčiusi Tėvynės leidimo ir spaustuvės klausimą, įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarė pavesti prezidentui P. P. Dargiui ir sekretorei B. Pivaronas, pasitarus su redaktoriumi ir toliau rūpintis spaustuvės ir Tėvynės reikalais.

40. Svarstomas lietuvių draugijų ir klubų klausimas. Prez. P. P. Dargis paaiškino, kad paskutiniu me-

tu SLA gauna daug laišku iš įvairių lietuviškų draugijų ir klubų, kurie kreipiasi į SLA pareiškdami norą, esant tinkamoms sąlygoms, įsijungti į SLA. Taip pat atpasakoja, kokie susirašinėjamai su draugijomis ir klubais buvo vesti, kokie pasitarimai atlikti ir kokių pasekų iki šiol susilaukta.

Jis referavo, kad buvo atlikti, net kai kurių draugijų stovio aktuariniai apskaičiavimai ir kokie buvo duoti SLA pasiūlymai toms draugijoms.

Išklausius prez. P. P. Dargio pranešimo ir apsvačiusi klausimą įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarė pavesti prez. P. P. Dargiui ir toliau tęsti taip sekmingai pradėtą darbą, rūpinantis lietuviškais draugijais ir klubais, kurie pageidauja, įjungti į SLA.

41. Sekretorė B. Pivaronas perskaito Pild. Tarybos suvažiavimui nesenai gautą laišką vienos draugijos, įjungimo į SLA reikalą.

Apsvarčiusi klausimą, įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarta pavesti SLA išdinininkę N. Gugis, rūpintis šiuo reikalu, asmeniškai susisiekiant su šios draugijos viršininkais.

42. Sekretorė B. Pivaronas ir adv. S. Bredes referuoja apie L. Matusienės, Cert. Nr. 63808, pomirtinės išmokėjimo reikalą, pateikdami savo rekomendacijas, kartu pridėdami SLA 101 kuopos finansų sekretoriaus paaiškinamąjį laišką.

Apsvarčiusi klausimą, E. Mikužis įnešus, N. Gugis parėmus, vienbalsiai nutarta pavesti sekretorei B. Pivaronas ir išdo globėjui adv. S. Bredes susisiekti su L. Matusienės pomirtinės pašalpgaviais ir susitarti dėl pomirtinės išmokėjimo. Nenusisėkus susitarti, L. Matusienės pomirtinės išmokėjimo reikalą dar kartą grąžinti Pild. Tarybai svarstyti.

43. Svarstomas studento G. Velyvio prašymas gauti stipendiją iš SLA Moksleivių Fondo.

Apsvarčiusi klausimą ir atsižvelgus į tai, kad Švietimo Komisija yra rekomendavusi stipendiją duoti, Dr. S. Biežiui įnešus, S. Gegužiui parėmus vienbalsiai nutarta stud. G. Velyviui duoti stipendiją iš Moksleivių Fondo \$200.00.

44. Svarstomas studentės R. Spingytės prašymas gauti stipendiją iš SLA Moksleivių Fondo.

Apsvarčiusi klausimą ir atsižvelgus į tai, kad Švietimo Komisija yra rekomendavusi stipendiją duoti, N. Gugis įnešus, E. Mikužis parėmus, vienbalsiai nutarta stud. R. Spingytei duoti stipendiją iš SLA Moksleivių Fondo \$200.00.

Prez. P. P. Dargis Pild. Tarybos suvažiavimo septintą sesiją uždarė 6 val. vak. pranešdamas, kad aštuntoji sesija prasidės ryt 9 val. ryto, šioj pat vietoj.

AŠTUNTOJI SESIJA

Prezidentas P. P. Dargis SLA Pild. Tarybos suvažiavimo aštuntą sesiją atidarė 1961 m. rugpjūčio-August 11 d., 9 val. ryto, SLA name, 128 So. Maine Ave., Atlantic City, N. J. ir paprašo SLA sekretorė B. Pivaronas atlikti Pild. Tarybos narių vardošaukį. Atlikus vardošaukį paaiškėjo, kad šiame posėdyje dalyvauja visi Pild. T. nariai ir sudaro kvorumą:

P. P. Dargis, prezidentas,
S. Gegužis, vice prezidentas,
B. Pivaronas, sekretorė,
N. Gugis, išdinininkė,
E. Mikužis, išdo globėja,
Adv. S. Bredes, išdo globėjas,
Dr. S. Biežis, daktaras kvotėjas.

45. Svarstomas lietuviams draugingų asmenų prirašymo prie SLA planas.

Prez. P. P. Dargis padarė platesnį pranešimą šiuo reikalu, suminėdamas, kas yra daroma kitose frater-naliose organizacijose. Šiuo klausimu pasisakė visi Pild. Tarybos nariai.

Apsvarčiusi lietuvių tautai draugingiems asmenims prirašyti prie SLA planą, E. Mikužis įnešus, N. Gugis parėmus, Pild. Taryba vienbalsiai nutarė papuošti planą priimti ir pavesti prez. P. P. Dargiui ir sekretorei B. Pivaronas planą vykdyti pagal sąlygas ir reikalą.

46. Vajaus Komisijos raportą pateikė: P. P. Dargis, S. Gegužis, B. Pivaronas ir Dr. S. Biežis.

Prez. P. P. Dargis pranešė, kad nuo praeito Pild. Tarybos suvažiavimo iki dabar buvo sukviešti trys Vajaus Komisijos suvažiavimai: kovo-March 25-26, gegužės-May 13-15 ir liepos-July 1-2, kurių protokolus perskaitys ir pateiks patvirtinti sekr. B. Pivaronas. Tuose suvažiavimuose buvo aptarta daug klausimų ir visi jie lietė dabar vykstančio SLA 75 metų vajaus reikalus. Buvo paruošta vajui literatura ir medžiaga, atspausdinti ir išsiuntinėti atsišaukimai, naujos vajaus taisyklės ir reikalinga medžiaga visoms SLA kuopoms ir organizatoriams. Buvo apsvairstyti ir priimti nauji planai, naujos inovacijos, lengvatos, ir nustatytos premijos ir prizai. Buvo peržiūrėtas SLA organizatoriaus vadovėlis, mokesčių lentelių knygu-tė ir padaryti reikalingi pataisymai. Buvo peržiūrėtos aplikacijos prirašyti nariams ir kai kurios naujai atspausdintos.

Vajaus reikalų, tilpo visa eilė straipsnių Tėvynėje, kurių daugumą paruošė A. Sodaitis ir J. Petrėnas, o straipsniai kitų korespondentų, patikrinti prezidento ir sekretorės, buvo spausdinami palankioje spaudoje. Esame taip pat susitarę su keliais kitais korespondentais, kurie pažadėjo rašyti į lietuvių spaudą ir laukiame jų straipsnių.

Vajaus Komisija taip pat aptarė ir centrinių organizatorių: S. Jokubaitis, J. Tumaševičius, Ch. Austin, J. Trečiokas, A. Vaitkevičius, P. Dagys ir A. Vakselis reikalą ir susipažino su jų atliktais darbais. Be to, dėjomė pastangas surasti naujus organizatorius. Bunant Chicagoje, teko kalbėtis su keliais asmenimis, kurie galėtų būti organizatoriais ir po to gavome jų raštiškus pasiūlymus. Taip pat buvo pasitarta su Dr. S. Biežio rekomenduotu organizatoriumi dėl veiklos ir sąlygų.

Buvo svarstytas organizatorių atlyginimo reikalas ir šiam Pild. Tarybos suvažiavimui teks nusistatyti, kokių žmonių norime, kokius galime gauti ir koki atlyginimą skirsime už darbą.

Dėjomė ir dėsiame pastangas, kad įtraukti į vajaus darbą kuopų veikėjus šukiu, kad kiekvienas narys, prirašo po vieną narį.

Vajaus Komisija rupestingai apsvairstė keletos kuopų reikalą, kurios rodo veikloje silpnumo žymes ir laiku atkreipė dėmesį ir padarė atitinkamus žygius.

Vajaus Komisija atliko daug kitų darbų, tikslų pagyventi ir sustiprinti dabar vykstantį vajų.

Šio vajaus sekmingesniai darbai norėčiau pasiulyti keletą naujų inovacijų, butent:

a) Siunčiant čekį mirusio nario pašalpgavims, Centras turėtų parašyti specialų laišką kuopos sekretoriui ir priminti, kad įteikiant čekį pašalpgaviui, tuo pat sykiu paragintų prirašyti ir kitus šeimos narius. Nes kada žmogus gauna pinigų, jis mato realų faktą, yra geresnėje nuotaikoje ir tą reikėtų panaudoti.

b) Tokias pat priemones reikėtų pavartoti išmokant nariui endowment apdraudą.

c) Draugingoje spaudoje stengiamės garsinti SLA. Butų labai gerai jei šioje spaudoje būtų pagarsinti organizatorių vardai ir adresai, kad žmonės žinotų, kur kreiptis, kada panori sigyti apdraudą.

d) SLA Centras kas 4 mėnesiai turėtų patikrinti kuopų stovį ir apie tuos narius, kurie yra atsilikę su duoklėmis parašyti liškus kuopų finansų sekretoriams, o tokių lišku nuorašus nusiųsti kuopų pirminkams ir nariams, kurie atsilikę su duoklėmis.

Prezidentas P. P. Dargis pareiškė, kad statistinius duomenis apie dabartinį vajų pateiks sekretorė B. Pivaronas, tačiau jis nori atkreipti dėmesį, kad aiškiai įsisamontintume, jog niekas kitas už mus darbo neatliks ir kad jau yra praėję tie laikai, kada narius prirašydavo pasišventėliai. Todėl turime aiškiai suprasti, kad vajaus pasisekimas, t. y. naujų narių prirašymas priklausys nuo darbo ir nuo to, kiek pajėgsime už tą darbą atlyginti.

Vajaus Komisijos raportą papildė sekretorė B. Pivaronas. Ji pateikė Vajaus Komisijos: 1961 m. kovo 25-26 d., gegužės 13-15 d. ir birželio 1-2 d. protokolus patvirtinti Pild. Tarybai ratifikuoti atliktus darbus ir išlaidas.

Po to pateikė statistinius duomenis apie šį vajų, pranešdamas, kad nuo vajaus pradžios iki šiol buvo prirašyta į gyvybės apdraudą viso 165 narių, apdraudų sumoje \$150,650.00, kartu nurodydama, kiek narių prisirašė pagal apdraudos skyrius.

Vaikų viso buvo prirašyta 39 nauji nariai, apdraudų sumoje \$40,000.00. Į akidentalę apdraudą buvo prirašytas 51 narys apdraudų sumoje \$60,500.00. Į ligos pašalpos skyrių įstojo 14 narių: 11 po \$12.00 ir 3 po \$24.00 savaitinės pašalpos.

SLA Centras nuo pat vajaus pradžios dėjo ir deda visas pastangas, kad šis vajus pasisektų. Visi organizatoriai yra apurpinti medžiaga ir buvo pasiūti pakartotini paraginimai, o į jų liškus stengiamasi tuojau pat atsakyti.

Be to, sekretorė B. Pivaronas referuoja, kad Centras gauna vis daugiau laiškų iš senesnio amžiaus žmonių, kurie nori padidinti savo apdraudas.

Taip pat ji praneša, kad atsiranda SLA narių, kurie prašo, kad prie apdraudos paliudijimo būtų pridėtas pažymėjimas ir apie Ligos Pašalpą, su nurodymu, nuo kada ir kokių sumoje yra įsigyta Ligos Pašalpa.

Kartu ji paprašo dar kartą aptarti jaunuoliams terminuotos (T) apdraudos klausimą, nes daugelis tokių apdraudų pageidauja.

Taip pat ji paprašo svarstyti klausimą vaikų skyriaus terminuotų (T) apdraudų, kad SLA žinotų, kokias lengvatas duoti tiems vaikams, kurie iš "T" apdraudos pereina į reguliarią apdraudą ir kokių priemonių bei būdų reikia imtis, kad vaikai pereitų į reguliarias apdraudas.

Apsvarčiusi Vajaus Komisijos raportą, E. Mikužis įnešus, adv. S. Bredes parėmus, raportas vienbalsiai priimtas ir visi Vajaus Komisijos atlikti darbai ratifikuoti.

47. Aptarus vaikų ir jaunuolių T apdraudos klausimą, įnešus, parėmus vienbalsiai nutarta duoti vaikams ir jaunuoliams T apdraudą iki ateinančio seimo tomis pat sąlygomis, kad buvo iki šiol.

48. Aptarus klausimą senesnio amžiaus narių, kurie nori padidinti savo apdraudas, įnešus, parėmus vienbalsiai nutarta pavesti šį klausimą išspręsti Vajaus Komisijai.

(Bus daugiau)

Ferry Farm-Vašingtono namai jaunystėje

Istorija ir legenda aprašo Ferry Farmą, Vašingtono jaunystės namus netoli Fredericksburg, Virginia valstybėje. Ferry Farmoj pagal Amerikos tautosaką jaunasis Jurgis nukirto vyšnios medį ir vyriškai pripažino savo negėrą darbą. Ši legenda taip pat sako, kad jis, pagautas aukštos dvasios, pasididžiavimo ir jėgos, permėtė sidabrinį dolerį per netoli esančią Rappahannock upę. Dar vienas įvykis yra nelegendarinis, bet tikrai įvykęs faktas. Vašingtonui beplaukiojant upėje, dvi moterys "pavogė jo rūbus" — taip yra surašyta teismo knygoje.

Jurgis Vašingtonas gyveno Ferry Farmoj nuo 6 metų amžiaus, ligi pasiekė savo subrandimo metus. Jo tėvas Augustinas Vašingtonas atgabo savo šeimą į Ferry Farmą 1738 m. Su juo atkeliavo jo antroji žmona, Mary Ball Washington, ir jų 4 sunys ir duklės. Ferry Farm (ukis buvo vadinamas šiuo vardu, nes toje vietoje buvo įtaisytas keltas per Rappahannock upę), iš pradžių turėjo 260 akurus žemės. Su kitų 300 akurų nupirkimu buvo pakankamai žemės, kad pasidarytų turtinga plantacija. Gana didelis namas, nors ir ne toks imponantiškas, kaip kitų didelių dvarų namai, buvo atatin-kamai apstatytas baldais, kė-

dėmis, aptrauktomis odinėmis sėdynėmis, veidrodžiais, porcelianu, sidabru ir kitais to periodo brangiais daiktais.

Augustinas Vašingtonas šalia sodinimo ir kultivavimo turėjo ir kitų interesų. Jis buvo biznierių ir lyderis bendruomenėje, be to jis turėjo laivų upėje ir operavo Occoquan anglies kasyklas bei veikė bažnyčios ir civilinės grupės Frededicksburge.

Jurgis, aktyvus ir sveikas jaunuolis, praleido savo laisvą laiką bemedžiudamas, besimaudydamas, bejodinėdamas ir belankydamas turtin-gų kaimynų sunus ir dukteris. Be to, jis studijavo skaitymą, rašymą ir "knygų vedimą". Tačiau jį daugiau domino tėvo priežiūros instrumentai. Iš jų jis gavo pirmas pamokas, kurios jo papročius vėliau padarė tvarkingais ir tiksliais.

Vašingtono šeimos gyvenimas buvo išdraskytas 1743 metais, kai Augustinas Vašingtonas mirė nuo persišal-dymo, kurį gavo bejodamas aplink savo ukį. Tai buvo tas pats likimas, kuris ištiko ir garsųjį sunų, praėjus 56 me-tams nuo tėvo mirties. Pagal tėvo valią, Jurgis gavo Ferry Farmą. Iš ten jis per sekančius penkis ar šešis metus darė ilgus vizitus savo kitiems pusbroliams ir leidosi į dides-nes keliones.

Vėliau, kaip jaunas kariuo-menės vyras, paskirtas tolimoms ekspedicijoms, Jurgis Vašingtonas į Ferry Farm grįždavo tik savo motiną aplankyti. Ji pasiilko ten ligi 1772 m. ir po to persikėlė į namus Fredericksburgo miest-te. Po kelių metų Vašingtonas pardavė ukį vienam savo senam draugui, gen. Hugh Mercer, kuris mirė nuo žaizdų kovose per revoliuciją. Tuo metu Jurgis Vašingtonas ir jo žmona Martha gyveno Mount Vernon, sename dvare ant Potomac upės kranto Virginia valstybėje.

Šiandien turistai, nuvykęs į Ferry Farm, pamatytų ne-daug: vien tik akmenimis iš-dėtą vietą, kur šeimos ledau-nė buvo, ir vieno kambario medinį pastatą, kuris gal tuo metu buvo priežiūros ofisu. Jeigu dabartiniai planai bus įvykdyti, ši vietovė greit pasidarys tautine ir istorine vieta ir Ferry Farm gal but bus atstatyta, kaip ji buvo prieš daugiau kaip 300 metų.

A. C.

IVAIRIOS ŽINIOS

— Kinų komunistų vadas Chou-En Lai sugrįšovęs Chruščio planus, nes staiga ap-leisdamas Maskvą padarė ne-begalimu planuotą komunistų vadų konferenciją. Jis vienin-telis atvirai pasmerkė Chruščio taktiką Albanijos at-žvilgiu.

— Pensylvanijos universi-teto prof. Rawdin, kovoje su vėžiu kongrese, pareiškė tik-rai džiuginančią naujieną, kad jau netolimoje ateityje bus surasti radikalūs vaistai nuo šios baisios ligos. Jis pa-namų Fredericksburgo mies-te, žymėjo, kad svarbu prailginti amžių dabartinių ligonių, nes jų išgelbėjimas esąs nebetoli.

— Kubos užs. reik. minist. Raul Roa svainė Sara Kouri Barreto atsisakė grįžti į Ku-bą ir paprašė Jungt. Valstijų politinės globos.

— Adenaueris laisvųjų de-mokratų spaudimu priverstė buv. užs. reik. min. Brentano atsistatydinti. Bet tolimesnės numatytos koalicijos eiga su-tinka sunkumus, kadangi pa-sirodė tarp abiejų Vak. Vo-kietijos partijų dideli ekono-minių ir politinių pažiūrų skir-tumai.

— Maskvos suplanuotas spaudimas pirmiausia į Suo-miją - Finlandiją, o taip pat ir į kitas Skandinav valsti-jas kelia Europoje didelį su-sirupinimą. Maskva reikalauja, kad būtų tarp sovietų ir Suomijos susitarta dėl "gali-mo puolimo iš Vak. Vokietijos pusės". Suomijos prezi-dentas Kekkonen, nesenai ap-lankęs Ameriką ir iškilmingai priimtas Baltuosiuos Rumuos, dabar grįžo į savo kraštą ir padarė šiuo reikalu labai at-sargų pareiškimą, nurodyda-mas jog jis supranta šias Maskvos pastangas.

Vilniuje daug kariuomenės...

(Iš 1 psl.)

patvarus, kad po 3 savaitių reikia pataisymų, todėl gy-ventojai ir turi atsisakyti nuo šios prabangos. Antra vertus, Vilniaus televizijos stotis pa-teikia menko turinio progra-mą.

Žmonės gatvėje "savaip" drausmingi. Kiekvienas žino, jog gatvėje tikrai 4 iš karto gali eiti, o daugiau — jau prieš įstatymą. Svečiuose esant, išsiskirstant neina-ma vienu metu. Taisyklė tokia — išeiti po du, naudojant kuo daugiau išėjimų!

"Amerikos Balso" lietuviš-kai daug kas klausosi, tačiau rusai nepaprastai trukdo. Lietu-viai, turį trumpų bangų priimtuvus, taip pat klausosi lietuviškų transliacijų iš Ro-mos.

Užsienietis dabar Lietuvoje įkyriai klausiamas apie be-darbę Amerikoje, gyventojų badavimą, negrų persekiojimą ir t. t. Jų supratimu, kas septintas amerikietis miršta iš bado, o tai sakosi patyrę iš vietos komunistų spaudos.

Kai kam tekę sutikti su įžymioju Kipru Petrausku. Pasenęs, tačiau dar status ir mėgstas plačiai apie save kalbėti. Šis dainininkas apie vadinamuosius dipukus turįs tokią nuomonę: esą, tai blo-gi žmonės, kurie vaduojant kraštą, raudonosios armijos

buvę išstumti... O toks mu-zikas Zilevičius, girdi, kadaise buvęs kažkoks administra-torius. Kipras Petrauskas — pensininkas su 200 rublių pensijos per mėnesį. Tai ne-paprastai stambi pensija, mat, Paleckis dar pridėjusio nuo sa-vęs... Petrausko žmona taip pat pensininkė, tačiau tik su 80 rublių per mėnesį. Teatro pabaisa — viena į pensiją iš-ėjusi aktorė, einanti kartu en-kavedisto, politruko pareigas. Ji pusiau rusų, pusiau lietuvių kilmės.

Senosios Kauno kapinės iš-keltos už miesto. Kapinių per-kėlimo darbai valdžiai kašta-vė apie 7 milijonus rublių. Ir, žinoma, kapinėse buvo Nepri-klausomybės laikų paminklai sunaikinti, o tai ir buvęs svarbiausias pagrindas kapi-nėms perkelti.

Komunistiniams dievams paminklų pristatyta kiekvie-name miestely. Toks Lenino paminklas buv. Lukiškių aikš-tėje Vilniuje kaštavęs 1 mili-joną rublių. Paminklas didin-gas, tačiau apie paminklą, kiek palijus, purvynas.

Paleckio "valdžia" daug bė-dos turėjusi iki sutvarkė iš Argentinos grįžusių lietuvių reikalus. Paleckis netikėjęs, jog argentiniečiai taip atkak-liai reikalau visų to rojus, kurį tarybiniai agentai žadė-jo tiems lietuviams, dar bu-rinant Argentinoje.

Gyventojų tarpe pasipikti-nimo sukėlė, kai komunistai sunaikino Trijų Kryžių pa-minklą Vilniuje. Paleckis niekšingą darbą atliko, sunai-kindamas vadinamąjį Kryžių kalmėlį šiauliu apylinkėse. Bu-vė ne tik kryžiai išversti, bet ir pats kalmelis išlygintas, kad nebūtų jokio ženklų apie šią garsią vietą.

Kaip žinia, nesenai komu-nistai Maskvoje posėdžiavo naujoje salėje. "Vyresniajam broliui" lietuvių atidavė sa-vo duoklę, butent, tos moder-nios salės visi baldai pagamin-ti šiauliu baldų fabrike.

Mūsų pasakotojas teigia, jog Vilniuje esąs namas su iš-kaba — "užsienio reikalų mi-nisterija". Tos ministerijos pa-talpos labai kuklios, blogai apšviestos, nes elektra iš viso Lietuvoje smarkiai taupoma. Beje, užsienio reikalų minis-terijoje judėjimas stebėtinai mažas. Valdinkų vos keli, mat, Lietuva jokių ryšių ir santykių su užsienių kraštais neturi ir politika su kitomis valstybėmis neveda.

Gabr. Kapčus.

PAMINKLAS A. A. J. BATAIČIUI

Spalio 15 d. Huettenfeldo (Vakary Vokietijoj, netoli Vasario 16 Glimnazijos patal-pų) kapinėse pašventintas šių metų pradžioje Vokietijoj mi-rusio a. a. adv. Juozo Batai-čio paminklas.

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

VLIKO SESIJA
NEW YORKE

Lapkričio 25-26 dienomis New Yorque susirinks eilinė Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto metinė sesija.

DEMONSTRACIJA PRIEŠ
SOVIETUS

— Vengrai minėdami savo tautos sukilimo penkmetį, praėjusį šeštadienį demonstravo prie sovietų atstovybės New Yorque, protestuodami prieš vykdant jų krašto okupaciją.

PRADĖTAS AUKŲ
RINKIMAS

— Sibire ir kitose vietose vargstantiems lietuviams šelpi New Yorque sudarytas 26 asmenų Vajaus Komitetas, kurio pirmininkas dr. A. Trimakas, vice pirm. V. Alksnis, išd. K. Bielins ir sekretorės dr. M. Zukauskienė. Aukų rinkimas pradėtas lapkr. 4 d. ir tęsis iki gruodžio 4 d. Lietuviai kviečiami aukoti ir aukas siųsti šiuo adresu:

United Relief Fund of America,
105 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

NAUJA NEW YORKE
ALTO VALDYBA

— Ateinantiems metams Amerikos Lietuvių Tarybos skyrus valdybą sudaro adv. S. Bredes, Jr., — pirmininkas, dr. A. Skėrys ir A. Oslapas — vice pirm., S. Gudas — išd., A. Dimas — sekret. ir S. Dzika bei A. Kynastas — išd. globėai.

LIETUVIŲ SKYRIUS
TARPTAUTINĖJ MOTERŲ
DARBŲ PARODOJ
NEW YORKE

Š. m. lapkr. 6-12 d. įvyksta Tarpt. Moterų Paroda New Yorque. Lietuvių skyrius rengiamas Liet. Moterų Atstovybės New Yorque Klubu. Šiomet lietuvių dalyvauja protesto ženkle, minint 20 metų nuo lietuvių moters trėmimų, kančių, sunkių darbų ir šeimų išskyrimų.

Lietuvių kloske bus išstatyta ir galima įsigyti ką tik išleista (Lippicott leidyklos) B. Armonienės knyga "Palikit ašaras Maskvoje". Tai bus graži kalėdinė dovana ne tik artimiesiems, bet ir bičiuliams - amerikiečiams. B. Armonienės knyga yra vaizdus dokumentas lietuvių moters pereito kryžiaus kelio, kurių juk buvo tūkstančiai.

Amerikietiškos moterys atskiru atsišaukimu bus kviečiamos prabilti ir protestuoti dėl šiuo metu Sovietų sprogdomųjų ore galingų bombų, kurių radioaktyvios nuosėdos grėšia apnuodyti visą žmonių.

Kaip ir kasmet, lietuvių kloske bus išstatyti lietuvių liaudies meno išdirbiniai: gintaras, juostos, smutkeliai. Bus galima gauti lietuviško surio, saldinių, pyragaičių, kalėdinių atviručių.

Lietuvių Diena įvyksta lapkr. 12 d. (sekmadienį), tarp 2-3 val. Kalbės Liet. Moterų Atstovybės pirm. Lilija Bielukienė. Koncerte dalyvauja Operetės choras, muz. Mykolas Ciblo diriguojamas ir J. Matulaitienės šokėjų grupė. Bilietai prie įėjimo \$1.50, o pas Klubu narses, Vienybietes, Atletų klube ir p. Ginkų — 75c.

Parodos adresas: 71st Infantry Armory, Park Ave. ir 34th St., New Yorque. Atidara kasdien nuo 1 val. iki 10:30 val. vakaro.

SLA — jaunimo parama —
lietuvių atstovai.

MIRĖ BUVĖS SLA PREZIDENTAS
PIJUS BIRŠTONAS

Vienas žymiųjų Amerikos lietuvių veikėjų ir plačiai nusipelnęs lietuviškų organizacijų, o ypačiai Susivienijimo Lietuvių Amerikoje rėmėjas ir pastovus patarėjas svarbiais teisiniais reikalais advokatas Pijus Birštonas šių metų spalio 29 d. mirė Shenandoah, Pa.

Pijus Birštonas gimė šioje šalyje, būtent Boston, Mass. 1868 metais vasario 7 dieną, tad buvo sulaukęs garbingo amžiaus — 93 metų.

Pijus Birštonas buvo išrinktas SLA prezidentu nepaprastame seime 1908 metais ir tas pareigas ėjo iki 24 seim., įvykusio 1910 metais. Be to P. Birštonas buvo nuolatinis ir svarbus Susivienijimo darbuotojas, todėl įvairiais laikais jam teko eiti vice prezidento, išd. globėjo, Įstatų Komisijos, Skundų ir Apeli-

acijų Komisijų nario pareigas. Ypatingi nuopelnai priklausė P. Birštonui 1917-1920 metais, kai veikioji lietuvių išeivija rėmė atsistatantį Lietuvos nepriklausomą valstybę ir rupinosi išgauti jai Amerikos vyriausybės pripažinimą. Jo didelis patyrimas ir turimi ryšiai su svarbiais asmenimis daug pagelbėjo lietuviams veikėjams sekmingai veikti Lietuvos naudai.

P. Birštono laidotuvis įvyko šių metų lapkričio 1 dieną. Sėrmenyje SLA astovavo vice prezidentas Stasys Gegužis, kuris teikėsi šią liudną žinią pranešti SLA Centrai.

Netekome vieno pirmųjų lietuvių veikėjų-veteranų kurių darbas ypatingai anais laikais, besikuriant lietuvių organizacijoms ir stiprinant lietuvių visuomeninei bei politinei veiklai, nepaprastai buvo reikšmingas. Jeigu šiandien mes džiaugiamės gražiais laimėjimais tautinėje dirvoje, tai čia nuopelnas tokių pasiaukojusių veikėjų, kokių savo laiku buvo Pijus Birštonas, kurio besąlyginis atsidavimas bendram lietuviškam darbui turėjo daug svarbos. Dar pažymėtina, kad jis buvo gimęs šioje šalyje, čia mokėsi ir įėjo į vietinį gyvenimą, bet kartu jis nepasidavė lietuvių tarpo, su jais veikė ir kuo galėdamas gelbėjo savo tautos žmonėms.

P. Birštonas mirė 1961 m. lapkričio 29 d. 93 metų. Pijus Birštonas buvo išrinktas SLA prezidentu nepaprastame seime 1908 metais ir tas pareigas ėjo iki 24 seim., įvykusio 1910 metais. Be to P. Birštonas buvo nuolatinis ir svarbus Susivienijimo darbuotojas, todėl įvairiais laikais jam teko eiti vice prezidento, išd. globėjo, Įstatų Komisijos, Skundų ir Apeli-

acijų Komisijų nario pareigas. Ypatingi nuopelnai priklausė P. Birštonui 1917-1920 metais, kai veikioji lietuvių išeivija rėmė atsistatantį Lietuvos nepriklausomą valstybę ir rupinosi išgauti jai Amerikos vyriausybės pripažinimą. Jo didelis patyrimas ir turimi ryšiai su svarbiais asmenimis daug pagelbėjo lietuviams veikėjams sekmingai veikti Lietuvos naudai.

P. Birštono laidotuvis įvyko šių metų lapkričio 1 dieną. Sėrmenyje SLA astovavo vice prezidentas Stasys Gegužis, kuris teikėsi šią liudną žinią pranešti SLA Centrai.

Netekome vieno pirmųjų lietuvių veikėjų-veteranų kurių darbas ypatingai anais laikais, besikuriant lietuvių organizacijoms ir stiprinant lietuvių visuomeninei bei politinei veiklai, nepaprastai buvo reikšmingas. Jeigu šiandien mes džiaugiamės gražiais laimėjimais tautinėje dirvoje, tai čia nuopelnas tokių pasiaukojusių veikėjų, kokių savo laiku buvo Pijus Birštonas, kurio besąlyginis atsidavimas bendram lietuviškam darbui turėjo daug svarbos. Dar pažymėtina, kad jis buvo gimęs šioje šalyje, čia mokėsi ir įėjo į vietinį gyvenimą, bet kartu jis nepasidavė lietuvių tarpo, su jais veikė ir kuo galėdamas gelbėjo savo tautos žmonėms.

P. Birštonas mirė 1961 m. lapkričio 29 d. 93 metų. Pijus Birštonas buvo išrinktas SLA prezidentu nepaprastame seime 1908 metais ir tas pareigas ėjo iki 24 seim., įvykusio 1910 metais. Be to P. Birštonas buvo nuolatinis ir svarbus Susivienijimo darbuotojas, todėl įvairiais laikais jam teko eiti vice prezidento, išd. globėjo, Įstatų Komisijos, Skundų ir Apeli-

acijų Komisijų nario pareigas. Ypatingi nuopelnai priklausė P. Birštonui 1917-1920 metais, kai veikioji lietuvių išeivija rėmė atsistatantį Lietuvos nepriklausomą valstybę ir rupinosi išgauti jai Amerikos vyriausybės pripažinimą. Jo didelis patyrimas ir turimi ryšiai su svarbiais asmenimis daug pagelbėjo lietuviams veikėjams sekmingai veikti Lietuvos naudai.

P. Birštono laidotuvis įvyko šių metų lapkričio 1 dieną. Sėrmenyje SLA astovavo vice prezidentas Stasys Gegužis, kuris teikėsi šią liudną žinią pranešti SLA Centrai.

Netekome vieno pirmųjų lietuvių veikėjų-veteranų kurių darbas ypatingai anais laikais, besikuriant lietuvių organizacijoms ir stiprinant lietuvių visuomeninei bei politinei veiklai, nepaprastai buvo reikšmingas. Jeigu šiandien mes džiaugiamės gražiais laimėjimais tautinėje dirvoje, tai čia nuopelnas tokių pasiaukojusių veikėjų, kokių savo laiku buvo Pijus Birštonas, kurio besąlyginis atsidavimas bendram lietuviškam darbui turėjo daug svarbos. Dar pažymėtina, kad jis buvo gimęs šioje šalyje, čia mokėsi ir įėjo į vietinį gyvenimą, bet kartu jis nepasidavė lietuvių tarpo, su jais veikė ir kuo galėdamas gelbėjo savo tautos žmonėms.

P. Birštonas mirė 1961 m. lapkričio 29 d. 93 metų. Pijus Birštonas buvo išrinktas SLA prezidentu nepaprastame seime 1908 metais ir tas pareigas ėjo iki 24 seim., įvykusio 1910 metais. Be to P. Birštonas buvo nuolatinis ir svarbus Susivienijimo darbuotojas, todėl įvairiais laikais jam teko eiti vice prezidento, išd. globėjo, Įstatų Komisijos, Skundų ir Apeli-

acijų Komisijų nario pareigas. Ypatingi nuopelnai priklausė P. Birštonui 1917-1920 metais, kai veikioji lietuvių išeivija rėmė atsistatantį Lietuvos nepriklausomą valstybę ir rupinosi išgauti jai Amerikos vyriausybės pripažinimą. Jo didelis patyrimas ir turimi ryšiai su svarbiais asmenimis daug pagelbėjo lietuviams veikėjams sekmingai veikti Lietuvos naudai.

P. Birštono laidotuvis įvyko šių metų lapkričio 1 dieną. Sėrmenyje SLA astovavo vice prezidentas Stasys Gegužis, kuris teikėsi šią liudną žinią pranešti SLA Centrai.

Netekome vieno pirmųjų lietuvių veikėjų-veteranų kurių darbas ypatingai anais laikais, besikuriant lietuvių organizacijoms ir stiprinant lietuvių visuomeninei bei politinei veiklai, nepaprastai buvo reikšmingas. Jeigu šiandien mes džiaugiamės gražiais laimėjimais tautinėje dirvoje, tai čia nuopelnas tokių pasiaukojusių veikėjų, kokių savo laiku buvo Pijus Birštonas, kurio besąlyginis atsidavimas bendram lietuviškam darbui turėjo daug svarbos. Dar pažymėtina, kad jis buvo gimęs šioje šalyje, čia mokėsi ir įėjo į vietinį gyvenimą, bet kartu jis nepasidavė lietuvių tarpo, su jais veikė ir kuo galėdamas gelbėjo savo tautos žmonėms.

P. Birštonas mirė 1961 m. lapkričio 29 d. 93 metų. Pijus Birštonas buvo išrinktas SLA prezidentu nepaprastame seime 1908 metais ir tas pareigas ėjo iki 24 seim., įvykusio 1910 metais. Be to P. Birštonas buvo nuolatinis ir svarbus Susivienijimo darbuotojas, todėl įvairiais laikais jam teko eiti vice prezidento, išd. globėjo, Įstatų Komisijos, Skundų ir Apeli-

acijų Komisijų nario pareigas. Ypatingi nuopelnai priklausė P. Birštonui 1917-1920 metais, kai veikioji lietuvių išeivija rėmė atsistatantį Lietuvos nepriklausomą valstybę ir rupinosi išgauti jai Amerikos vyriausybės pripažinimą. Jo didelis patyrimas ir turimi ryšiai su svarbiais asmenimis daug pagelbėjo lietuviams veikėjams sekmingai veikti Lietuvos naudai.

Paieškojimai

Kairtūnienė, Palionija, ir jos sesuo Burbiene, Veronika, kilusios nuo Panevėžio.

Karaliūtė, Irena, prašomi atsiliepti mirusiojo Justino Karaliaus palikimo reikalui.

Kaupas, Kazimieras, ir jo sesuo Kazlauskas, Jonas, Leono ir Zosės suns.

Lavinskas, Juozas, gimęs Kaune 1916 m.

Mulevičius, Jonas, agronomas, kilęs iš Pabaisko val., Ukmergės apskr.

Norbutas, Antanas, Kazimiero suns, gyvenęs 901 West 33rd St., Chicago, Ill.

Samsaras, Povilas, Anupro suns, 3700 South Chicago.

Vaškeila, Jurgis, gyvenęs Kaune, dingo 1944 m.

Ieškomeji arba apie juos žinan tieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania 41 W. 82nd St., New York 24, N.Y.

Lietuvos Generalinio Konsulų New Yorque prašomi asmenys: Bakaitienė - Lazdauskaitė, Levošė ir jos seserys Dirsienė, Liudvika, ir

Jonaitienė, Julijona, Izidorius Gedvilas, Juozas ir jo sesuo Olga, Mykolas vaikai, gile Amerikoje. Tėvas gyveno Pušų km., Skaudvilės vals.

Grigas, Jonas, atvykęs Amerikon, apie 1913-1914 m.

Jankauskienė, Salomėja, jos sesuo Barauskienė, Juzefa ir brolis Bumblauskis, gyveno Chicagoje.

Jonaitienė - Lazdauskaitė, Julijona ir jos seserys Bakaitienė, Levošė ir Dirsienė, Liudvika, Izidorius Lazdausko dukterys, kilusios nuo Jurbarko.

Matusevičius, Antanas, gimęs Amerikoje, kuri laiką gyveno Lietuvoje ir lankė Lazdijų gimnaziją.

Pukys, Juo as, Prano suns, gyveno Worcesteryje.

Redikas, Alfonsas, pasitraukė iš Lietuvos 1944 m.

Sedlickas, Pranas.

Tincikas, Viktoras, pasitraukė iš Lietuvos 1944 m.

Valužis, Leonas ir žmona Domielė, iš Virbalų km., Skuodo val.

Cernauskas Marjonas, iš Barysių kaimo, ir žmona Mokučė, Barboras, iš Dausiškių kaimo, Lygumų vals., abu Šiaulių apskr.

Glavinaitė, iš Radviesių kaimo, Mėrkienės vals., Alytaus apskr.

Hein, gimusi Weber, Augustė, iš Penkinų kaimo, Vilkaviškio apskr.

ir vyrras Hein, Adolfas, iš Gulbinų kaimo, Marijampolės apskr.

Pashko, Viktorija, jos suns Jacob ir William, ir dukrė, gyno 610 E. 5th Street, New York, N. Y.

URSULĖ SIVOKIENĖ, 28 kp., Port Carbon, Pa., gim. rugpičio 20, 1890 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 12, 1920 m.; pridėtiną apdraudą paėmė kovo 1, 1940 m., mirė rugpičio 13, 1961 m. Velionės dukterei Veronica Papeika pomirtinės išmokėta \$450.00

JONAS SIMUKONIS, 38 kp., Brooklyn, N. Y., gimęs liepos 28, 1898 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 8, 1951 m.; pridėtiną apdraudą paėmė vasario 17, 1960 m., mirė spalio 9, 1961 m. Velionio sunui Algirdui Simukoniui pomirtinės išmokėta \$1,500.00

ANTANAS JESMANTAS, 38 kp., Brooklyn, N. Y., gimęs 1877 m. Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio mėn., 1903 m., mirė kovo 4, 1955 m. Velionio anukei Elizabeth Maureen Murphy pomirtinės išmokėta \$150.00

ALEKSAS POVLIONIS, 124 kp., Hartford, Conn., gim. gruodžio 20, 1893 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugp. 6, 1916 m., mirė liepos 12, 1961 m. Velionio žmonai Zuzanai Povilionis pomirtinės išmokėta \$300.00

STASYS MICKEVICIUS, 129 kp., Chicago, Ill., gimęs rugsėjo 17, 1890 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos 3, 1935 m., mirė vasario 12, 1961 m. Velionio pomirt. išmokėta Anthony M. Phillips \$600.00

JUAZAS ZAVECKAS, 138 kp., Perth Amboy, N. J., gim. spalio 15, 1885 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 4, 1913 m., mirė rugsėjo 27, 1961 m. Velionio dukterei Mary Daley pomirt. išmokėta \$600.00

Viso \$3,600.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$143,246.68

Išmokamos Ligoje Pašalpos

400. M. Aidintienė, 18 kp., Westville, Ill., sirgo 8 sav. 5 d. \$54.25

401. V. Kontrimienė, 76 kp., Brooklyn, N. Y., sirgo 12 sav. 54.00

402. O. Onušaitienė, 105 kp., Dayton, Ohio, sirgo 7 sav. 2 d. 22.00

403. A. Lozis, 124 kp., Hartford, Conn., sirgo 11 sav. 6 d. 41.64

404. H. Cizauskas, 134 kp., Chicago, Ill., sirgo 5 sav. 4 d. 51.00

405. T. Tekoris, 158 kp., Springfield, Ill., sirgo 6 sav. 36.00

406. A. Petkevich, 173 kp., Lowell, Mass., sirgo 5 sav. 4 d. 9.50

407. M. Bleizgienė, 211 kp., Mahanoy City, Pa., sirgo 6 sav. 18.00

408. Magdalena Mayer, 247 kp., Allquippa, Pa., sirgo 11 sav. 6 d. 111.00

Viso \$397.39

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$25,162.19

BERTHA PIVARONAS,
SLA Sekretorė

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

BIELLAUSKAS

FUNERAL HOME

AL. BALTRUNAS-BALTON

Reikalų vedėjas

660 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME

84-02 - amaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven 21, N. Y.

Suteikiam garbingas laidot-

ves. Kopyčias suteikiam ne-

mokamai visose dalyse

mieste.

Laidotuvių Direktoriai:

F. W. SHALINS IR

J. B. SHALINS

Tel. Virginia 7-4499

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(LICENSED BY VNESHPOSILTORG)

PASKUBINA JUSU SIUNTINIUS JUSU DRAUGAMS IR

GIMINEMS I BET KURIA SSR DALI

SIUNTINIAI APDRAUSTI PRISTATYMAS GARANTUOTAS

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA

Visuose mūsų skyriuose Jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų mo-

teriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite, negu pir-

dami kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntini-

ams, pigiau negu bet kur kitur.

Dėl nemokamų kainoraščių ir papildomų informacijų rašykite arba

aplankykite mūsų jums artimiausį skyrį:

NEW YORK 3, N. Y., 39 Second Avenue. Tel. AL 4-5456

BROOKLYN 7, N. Y., 600 Sutter Ave. Tel. DI 5-8806

PATERSON 1, N. J., 99 Main Street. Tel. MU 4-4619

VINELAND, N. J., West Landis Ave. (Greek Orthodox Club Bldg.) Tel. FO 3-5569

LAKEWOOD, N. J., 126 4th Street. Tel. FO 2-1446

NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street. Tel. HU 1-2750

PITTSBURGH 3, Pa., 1015 East Carson St. Tel. TO 1-1068

CLEVELAND 13, Ohio, 2883 W. 14th Street. Tel. SW 8-2868

WORCESTER, MASS., 174 Milbury Street. Tel. TO 7-1575

HAMTRAMCK, MICH., 11333 Jos. Campau Tel. BR 8-6966

CHICAGO 22, ILL., 2222 W. Chicago Ave. Tel. WA 5-2737

CHICAGO 8, ILL., 3212 So. Halsted St. Tel. AN 1-2994

LOS ANGELES 22, CAL., 960 So. Atlantic Blvd. Tel. FI 6-1571

SAN FRANCISCO, CAL., 2076 Sutter Street. Tel. BI 3-1797

NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Ave. Tel. WA 2-4035

PHILADELPHIA 23, PA., 530 W. Girard Ave. Tel. PL 6-6766

WATERBURY, CONN., 6 John Street. Tel. GL 8-2256

GRAND RAPIDS, MICH., 606 Bridge St., N. W. Tel. VI 1-5355

DETROIT, MICH., 7300 Michigan Ave. Tel. GR 2-6387

PASSAIC, New Jersey, 176 Market Street. Tel. CH 9-6245

ATHOL, MASS., 61 Mt. Pleasant Street. Tel. LI 2-1767

BOSTON 18, MASS., 271 Shawmut Avenue. Tel. VI 3-1477

WOODHAVEN 21, N. Y., 84-17 Jamaica Ave. Tel. VI 3-1477

Vineland, N. J. skyrius atidarytas tik penktadieniais, šeštadieniais

ir sekmadieniais